

Galdasiaya zaldakuetshi kalta zũngajienapanaldiamak

Meja ai kalta gauwane: Pábulduki Duwe Jesúja ají múldigaba guaxal gaxaneja jalde kaltaki gauwane. Akldé Pábuldu shaldaga miñkualdaldiamake “Aldumaxa zaldakuetshi kalta zũngajienapanaldiamak” gaune tuakue.

Mekuetshi kalta gauwane: Pábulduja Duwe ipananekeue Galdasia baxe zaldakuek jalde kalta kagakauwane. Eñguiki akldé neki juldiú saná naldagáldekue zhekueñka. Pábuldu Duwe Jesú shalda guashi kasak misha san san kuíbuldu mizhatoguéñ, anuñka ai baxe kuíbuldukuexa jiaga Duwe shalda kakbeji mizhatone (Ajsh 14.1-23). Guñguenik mutshuane san san kuíbuldu mizhatoguéñ mokue exa kaxabizhane (Ajsh 16.1-6).

Jinak ai kalta gauwane: Exaki Duwe ipananekeuega juldiúkueja axautshi saná Duwe ipananekeue ekí naldagálde shi kaxaldiyapanane: “Duwe Jesú za ipana makuatshak Jateja sha atshabálde jana, janshizhe matualdiamak auxabé naldakí, ne Jateja jian izhoxa guiyaba nauwibama Muesék zũnkabajanane jiaga atshakuega migatsaldaldixa.” Ekí naldagálde shizhaldixá jian kakzukuazháldiamak na, Pábulduja “Jateja Asukuá zũnekualdal gaxane namak jañgui, ipana me kakuatshakna zũnkabeti, sha atshazháñkalde jana, janshizhe

zunatuñka” kakualdakue kajañgui jalde kalta kakuzgauwane.

Ji, ji shalda guashi jalde kalta gaune:

1. Kasak misha ji shalda kakbene (1.1-9)
2. Duwe Jesúja Pábuldu ají múldigaba guaxal gaxane nak namak za shizhixa (1.10-2.21)
3. Jate zunekualdaldiamake, Duwe Jesú za alduna ishakue zuñgatsé (3.1-4.31)
4. Duwe Jesúja guiyaba za zuñsanegaksánshane, Jatetshi Alduna za zuñsanekshixa (5.1-6.10)
5. Aldiwe kakbene (6.11-18)

**Pábulduja
Galdasiaxa
zaldakuek kalta kakuzgaune**

¹ Naski Pábuldu Duwe Jesú Zunekualkatshi múldigaba guakugék kalta miñkuzgauwatokuge. Ekí guaxaldikuamake káguba nuxa nakagazháne. Akze, Duwe Jesú, Saldiñga netshi Jate Nauwijatega na aldaldi naxaxane nzhakú. Akze, Jateki Asukuá Duwe shuiguenik mokue izhgaldakshane. ² Maiñ Duwe Jesú ipanamine Galdasiaxa[☆] san san mishjuizhaldekakuek kalta miñkuzgauwatoxaldatshak, Duwe ipananeque nas naña izhukakueja ekíga mimajañguxá ni mimakuák.

³ Saldiñga netshi Jate Nauwijatega, Asukuá nauwijí Sáñkalda Duwe Jesú na, atemajañ éegaba guañ mimajañgui, aldunaxa muldetua señgaba miñzukui shi mimezhokshí. ⁴ Akze,

---

[☆] 1:2 1.2 Ajsh 18.23

Duwe Jesúki sha katshixa zunesabiji shuixaldiamak aldéñgaba aké guane. Ekíki jai kagik kutám za ajanashiji izhoxak zunebesanshaldiamak. Ekí nauwitsaldí shuigatshak Nauwijate Saldiña netshi Jatejaña jañguanalgumak atshá guane.✧
⁵ Akna, Saldiña netshi Jate saldiñgaja akldé akzamakga akzukual zaña shi noshí. Ekíga shi naldí.

Duwe za mikualdakue

⁶ Guatshak Saldiña netshi Jateja éegaba guañ mimajañguatshakna, Asukuá Duwe Jesú minkualdaldiamak gaxane namak jañgui agapa mineyaldiamak mimezhgakuxane. Ekí mimezhgakuxane ne, ¿sakí shi ek agajuezhi, mishkualdaldiamake axautshi jiúñgulde naña ne miñgabeyatshak, ubaña aik ijuldunapanamine na? ⁷ Akze, Duwe Jesú za zunekualka. Nakna ezuakuejañki ishkualdakue jiúñgulde axautshi naña miñgabeyatshak, egaba Duwe zekuane shalda múldigaba ayushiji, mimeyajuldukshaldiamak ajañgui ekí naldagálde miñgabeñkákí ¿tuakí shi miná?

⁸ Akze, Duwe Jesú za zekuane namaklde miñmeñkalde nakna ni me naldatoxaldixa mizek, nas naldiña, azhi Jateja guaklde uldeñka jékaldaxa zaldaja jiaga, ishkualdakue jiúñgulde axautshi naña ne miñmeyaldiák, eñki guiyaba tu za nogakueñka shi awazakauwí.
⁹ Mokie miñmeyanugamakga miñmeyaldikue. Duwe Jesú za minkualdaka kabiñmeyatshak ipanamine nak, mieldejañki ishkualdakue

---

✧ 1:4 1.4 Mt 20.28; Mlk 10.45; 1Tm 2.6; Tit 2.14

jiúñgulde axautshi nañga ne miñmeyaldiák,
eñki guiyaba tu za nogakueñka shi awazakauwí.

Duwe Jesúja Pábuldu izhgakuxane

¹⁰ Ekí guaxaldatshak, naski káguba nuxa janshibé atshikuge nakuaxaldiamak niyagába, Saldiñga netshi Jate za na janshibé atshikuge nakuaxaldiamak niji izhokuge. Azhi ¿kágubak akldunamak izhoxa niñkuge shi minajañgú? Naldagálde, ekí nuxa niyanakuashíñki, ake, Duwe Jesúki axazauwazhúge naldataldakué nzha.✧

¹¹ Gajakue, Duwe Jesú Zunekualka shalda miñmeñkugeki kágubaja nuxa janaktuazháne miñkualdakue ni mimajañgukú. ¹² Ni kágubak zhinik ipanazhánuge, ni shi naxaldiyazháne. Akze, Duwe Jesújañga aldéñ zunekuaneki mu nagisekuane nakldá.

¹³ Guatshak Duwe ipanagá nogukueñgaki, sakí juldiú saná nahamak nalda izhonanuge naldukamine. Atshake Duwe ipanane Jatetshi nekldekue zúxaita sha kakuí kakldañgashaldikuamak nakldeshi za izhokuge nane.✧ ¹⁴ Guatshak nauwibama juldiú sanákueja guiyaba izhogakualdiamak shi zúñkaldixá nagatogamak muldetua shitiyaldikuamak, auxaga atshaldikuamak zúxaitsha kama ilshiji izhokuge nane. Akna nasaná nalduxa akzekuek kagubiya shitiji, amak atshiji izhokuge nane.✧ ¹⁵ Ekí izhogukué jiaga, Jateki éegaba guañ najañguñguéñ na, kukagá nogukueñga

✧ **1:10** 1.10 1Ts 2.4 ✧ **1:13** 1.13 Ajsh 8.3; 22.3-5; 26.9-11 ✧ **1:14** 1.14 Ajsh 22.3; Plp 3.6

ají za naldaldikuamak nezhgakuxanane, nalgué aldéñga akldunamak janaktungalguéñ zegatshake ¹⁶ Asukuá me ne mu nagisekuane.✧ Ekíki naski nasaná juldiú naldagáldekuek Asukuá zunekwane shalda kakbeyaldikuamak. Ekí mu nagisekuatshak, “¿sakí shi atshakue nagatsék?” nakldeshi ni me kágubakga aklduka guazhánuge. ¹⁷ Ni nazhaxañga Duwe Jesújañga ají múldigaba guaxal gaxananekue jiaga, Jeldusaldéñka katuál, kaxazguaxal neyazhánuge. Akze, ubañga Aldabia baxe neñgukueni aldiwanki mokie Damaskuxa nenuge nzha.

¹⁸ Guñgueni maigua kagi zegueni na Jeldusaldéñka Péguldu* tuazhóshi tual neyaldatshak, mozhua semana e na izhonuge.✧

¹⁹ Azhiniki Duwejañga ají múldigaba guaxal gaxanekuega akldé tuazhánuge. Atshake Santiaku, Duwe Jesútshi aldani za tunuge.

²⁰ Ekí kaltak miñmeyatokugeki Jate natuaté nogéñ, naldagálde miñmeya naldakí, namak ni miñmeñkú. ²¹ Exa Jeldusaldéñ zhinik neñgukuenik Sildia, Sildisia baxeni nenuge.

²² Atshake Juldeyaxa Duwe ipananekue san san izhajuizhaldekakue natuazhékuega ²³ egaba nashaldá ekí naldukatone: “Ezua sigí axañgaki Duwe ipanañkaldekuañ e alduna ishaldazũnsá gualdiamak sha zũnakuí izhuka nane, kaiga zũna Duwe Jesú zunekwane namak jañguakue, alduna ishakue guashi ni izhók.” ²⁴ Ekí nashaldá

✧ **1:16** 1.15-16 Ajsh 9.1-6; 22.6-10; 26.13-18 * **1:18** 1.18 Pégulduga na Sepa jiaga akuaka. ✧ **1:18** 1.18 Ajsh 9.26-30

naldukatshakna, Duwe ipananuge shalda Jate akldé akzamakga agazukuá guane nakldá.

2

Duwejañga gaxanekueja Pábuldu iyapanane

¹ Amak Jeldusaldéñka mizhgukuenik 14 kagi zegatshak, Belnabé na mokue exa nitshiñkalde.✧ Atshakna Titu jiaga uldenuge. ² Atshak Jatejañga exa neyakue natuñshiñguák amak nitshinuge. Exaki Duwe ipananekue ak-sanekakue akldé akzé awatuñkakue na nuxa kajuizhaldegatshak, nauwisaná naldagáldekuek Duwe Jesú zñekuane shalda sakí kakbeya-tokuge kakbenuge. Jinake ekí kakbeyazhá. Naski Duwe zñekuane shalda guagapankueni guaxalga izhokugé shalda axesé nuxa jibat-shanuge zegazháldiamak. ³ Atshake Titu nagapa izhogué aldéñki galdiegu saná nak nauwisaná nauwa abeñguamak abeñguazháne nalgué ji-aga, janshibeñga iyapani, ni abeñguakue agatsé agasanegazhá.

⁴ Jinak abeñguakue jiúñgulde jañguapanakí. Ezuakueki naldagálde nuxa Duwe ipanane nekakue zñkajiune. Ekuejañki Duwe Jesú zñekuanéñ zhinik nasuñgaba ishkualdakualdiamake juldiútshi guiyabaja guagamak atshakue zñgatsaldaksá guaneke, sakí kizhuka zñgastundana kakzegák. Akze, ekueki guiyabatshi nashi jana mokue zñezhokshaldiamak ekí zñkajiune.

✧ 2:1 2.1 Ajsh 11.30

⁵ Naldatshak ni nauwa amak kaxats-hazháñkalde. Ekíki Duwe Jesú za zunekualdaka namaklde shi miñkaldiyañkaldamak jañgualga mizhekualdaldiamak.

⁶ Guatshak naski sakí Duwe shalda shizhiyatokuge Duwe ipananekue aksanekakuek kakkbeyaldatshak, jiki akldénga “shizhiyakue migatsá tiuwi” nagabeyazháne. Akze, ezuakuejañki kauwizhéñ akzé katuñka naldatshak, naski ai shalda ijanakí. Akbiñgaki Jatejañki me naldaldí, zhualdusañgaba zañzé zúnatuñka nak.✧ ⁷ Guatshak kauwizhéñga akldé atshakue nagabeyagába, ekí natú akuane: Jatejañga Pégulduki nauwisaná juldiúkuek Duwe zunekwane shalda kakkbeyaldiamak izhgakux-analguamakbeñga, naski axautshi sanákuek kakkbeyaldikuamak nezhgakuxane. ⁸ Akze, Jateja Pégulduki nauwisanákuek Asukuá Duwe Jesú shalda kakkbeyaldiamak niuwi ageshi gaxanamakbeñga, naski axautshi sanákuek Asukuá shalda kakkbeyaldikuamak niuwi nageshi nakaxane.

⁹ Guñguakna sanekakue akldé akzé awatuñkakue Santiaku, Péguldu,* Juañ, ekuejañki Jate éegaba guañ najañgui, nezhgakuxane natuatshakna, kauwizhéñ na jibake askuiñga Duwe zunekwane shalda guagakualdixa awatuñshi, nas, Belnabé na káuxalda zañgaxé. Atshak zhinik ekí ishkualdi izhogapanañkalde: Nasuñki axautshi sanákuek Duwe shalda kakkbeyakualdixa,

---

✧ **2:6** 2.6 Dt 10.17 * **2:9** 2.9 Santiakuga na Jakobu jiaga akuaka. Pégulduga na Sepa jiaga akuaka.

kauwizhéñki nauwisaná juldiúkuek ekíga agabeyaldixa. ¹⁰ Egaba ekí za atshakue zuñgabeyá: Duwe ipanane nashi, jika agajueshkakue kagaunegakue. Ekí nagabeneki, nasgaba jiaga atshindana nakzeshi na, amak atshaldikue za itshanal nokuge nakldá.

Pábulduja Péguldu aksaneklde

¹¹ Guñgueni Pégulduki Antiukiaxa† Duwe ipanañkaldekuañ zuñkabizhal nak. Exa izhogatoguéñ atshasúñzamak atshiñgué shalda na, nas naldi “atshasúñzamak nibatshí” axaldekludge. ¹² Jinake ekí axaldegazhá. Exaga ubáñ meñki nauwisaná naldagálde Duwe iyapananekue na ishkabaldeshi, zaji izhogapanane.* Ekí izhogatoguéñ ezua nauwisanákue Santiakutshi apebukue jiaga exa aldeyatshake, ekí izhogaksáni, nauwisaná naldagáldekuek agajué izhoxaldá. Jinak ekí atshazhá. Nakldekuejañki axautshi sanákueja Duwe iyapanatshak, nauwisanátshi guiyabaja guagamak nauwa abeñguakue jiaga kagatsé ajañguxa nalguakna, nalda axakuagaka zhe akzeshi na kagajué izhoxaldá. ¹³ Guñgueni Pégulduki ekueja jañguamak jañguxa ga abeldashi ekí naldagálde atshaté axazatuatshakna, nauwisaná Duwe iyapanane exa zhekuekue jiaga ekíga ajanashaldá. Akuatogueñki Belnabé jiaga kauwijanameña ajanashishaldá.

† **2:11** 2.11 Ajsh 11.19-26; 15.35. Ai Antiukiaki Sildia baxe ze.

* **2:12** 2.12 Ajsh 10.1-48; 11.1-3,17-18

¹⁴ Akna Duwe Jesú zunekwane namaklde shi kizhiyamak ajanashakí alduka katualdatshakna, saldiñgaja nukatoguéñ Péguldu ekí axaldeklduge: “Juldiú maldaldatshak ekue izhogamak izhogagábaki, axautshi saná jana izhogashibaldá. Ne ¿sakí zhinik shi axautshi saná Duwe iyapananekue nauwisaná jana izhogakue kaksanekbildaka mikldék?

¹⁵ ”Guatshak nasuñki juldiú saná Jatetshi guiyaba zuñkaldega kukáñkalde nak, axautshi sanákue sha ajanashamak katshixa naldañkálde. ¹⁶ Naldatshak ekí zuñkué: Káguba guiyabaja guagamak atshéñ zhinik Jateja janshizhe, sha atshagálde jana tuazhé. Ne mieldeki Asukuá Duwe Jesú Zunekualkak alduna ishatshakna, janshizhe, sha atshagálde jana tuñka. Akna, nasuñ juldiú sanákue jiaga, Jate janshizhe zúnatualdiamake, guiyabaja guagamak atshakue alduna ishagábaki, Asukuá Duwe Jesú Zunekualkak za alduna ishiji kizhuka. Jinake naldakí. Jateja ni me guiyabaja guagamak atshéñ zhinik sha atshagálde jana, janshizhe tuazhé nak.✧

¹⁷ ”Akze, Jateki sha atshazháñkalde jana, janshizhe zúnatualdiamakna Duwek za alduna kishéñ na, nauwisanátshi guiyabaja guaká atshakue za alduna ishaldazuñsá gueñ zhinik na, ezuakueki sha katshixa zúnatuñka. Guake, ¿Duwe Jesú sha atshakue zuñsaneka guashi shi naldaka na? Ni mitsák ekí naldazháka nakldá. ¹⁸ Akze, naski Jateja janshizhe, sha atshazhúge jana natualdiamake guiyabaja

✧ 2:16 2.16 Sal 143.2; Alm 3.20

guagamak atshakue alduna ishaldaksá guanuge, ne kualdini gugé jana mokue ekíga alduna ishavana gualdikuák zúnake sha atshiji ekí atshaldikue. Ekí atshanakuashiñki ezua naldaksánsha guanuge ne, mokue nalshaldá gugé jana atshanaka. ¹⁹ Ne guiyabaja guagamak atshugéñ zhinik me Jate janshizhe natuazháka nakldegatshakna, shuanuge jana guiyaba náxalde izhoxaldikue itshanaldaksá guanuge.✧ Ekíki Saldiña netshi Jate za na naxaldeklde, e akldé akzamakga akzukui izhoxaldikuamak. ²⁰ Akze, Duwe Jesú natsaldí kaldixa axaldi shuigatshaga, nas jiaga e naña shua guanuge zhuxaña naugé. Ekí zhinik na, axáñ izhokuge naneki izhoxaldaksá guane, kaigaki Duwe niñkauwañki nasldi izhogéñ zhinik na abisajañ izhokuge.✧ Akna, abuák izhokugeki Saldiña netshi Jatetshi Asukuá za alduna ishiji izhokuge. Eñki najañguiñgaba guñguakna, aldéñgabaga natsaldí shuixal aké guane. ²¹ Guatshak Saldiña netshi Jateki éegaba guañ zúnajañgui zúnekualkaki akzé jañgui zaña izhoxaldikue. Akze, guiyabaja guagamak katshéñ zhinik nuxa Jate janshizhe, sha atshazháñkalde jana zúnatuaka guashiñki, ake, Duwe Jesú axesé nuxa nauwitsaldí shuigatalgué naldaka naldashá.”

3

Duwe Jesúk za alduna ishamalde izhogakue

¹ Gaja Galdasia zaldakue, ¿sakí shi sañkalda miñsúñzekue jana ezuakueja naldagálde nuxa

✧ **2:19** 2.19 Alm 7.1-6,9-11 ✧ **2:20** 2.19-20 Ga 5.24; 6.14; Plp 1.21

namak mimajañgushaka na? Akze, Duwe Jesú mimekualdaldíamake kaldíxa axaldi shuane muldetua shi miñkaldíyananuge naldashá. ² Ezua nakiyokuakue ni mimajañgukú. ¿Guiyabaja guagamak atshiji mizhekualguák zhinik shi Jatetshi Alduna ipanaminá? Azhi ¿Duwe Jesú zunekwane minukatshak namak jañguaminéñ zhinik shi Jatetshi Alduna ipanamine na? ³ Ne ¿jinak shi sáñkalda miñsúñzekue jana jañguabinók? Axañgaki Jatetshi Aldunaga miñgaunegatshak zhinik na Duwek agapa neyapanamine ne, ¿kaigaki jinak shi axaldáñ kama milshéñ zhinik nuxa agapa nemínaka itshanabinók? ⁴ Akze, maiñ Duwek alduna mishixá shalda na matshuwi jibañ miñzeklde. Ne alduna ishabiñsá guaminake, ake, axesé nuxa jibañ tumine zegaka nakna, ekí zegakue jañguakí nzhakú. ⁵ Guatshak ¿maiñ guiyabaja guagamak atshiji mizhekualguák shi Jateja ají Alduna miñgene, mimikenáñ atú guazhámak janshizhe atshíxa mijañgú? Naldagálde, Asukuá Duwe zunekwane minukatshak, namak jañgui ipanaminéñ zhinik guana, Jateja ají Alduna miñgene, atú guazhámak atshíxa naldashá.

⁶ Ekibeñga, nauwíbama “Abaldahámki Saldínga netshi Jate za namak jañgui, alduna ishiñguéñ zhinik na, sha atshagálde jana, janshizhe tune nakldá.”[✧] ⁷ Akna ekí miñkualdakue: Mieldekueki nauwíbamaja Jate namak jañguanamakbeñga ajañguxakue za na nauwíbatshí atukuakue giemi aldé

✧ 3:6 3.6 Gn 15.6; Alm 4.3

nzha.✠ 8 Guatshak axañga zhinikga Jateja juldiú saná naldagáldekue jiaga, aldéñ za alduna iyashatshak zhinik na janshizhe, sha atshagáldekue jana katualdixa janaktunane. Akna Jateja amak zunekualdagá nogueña, nauwibama Abaldahám sakí zunekualdaldixa ekí akbeji ají múldigabak sezheklde: “Ma zhinik saldiña saná nahauxa zeñ kajañgualdikue nzha.”✠ 9 Ekí nakna mieldekueki nauwibamaja Jate za alduna ishiji izhonamak alduna iyashixakueki Jateja nauwibama naña zeñ kajañgualdixa nzha.

10 Mieldekue guiyabaja guagamak ajanashatshak za Jateja kepanaldixa alduna ishixakueki, kaxañ guiyaba tuakue kagatsé axakeyaté guanekuega ashekue. Jinake naldakí. Ají múldigabak ekí sezheklde nak: “Mieldeki Jateja guiyaba zũngene sezhekldeja guagauxa atshál za nogakí naldaldiák, guiyaba kaxañ tuakue agatsé axeyatenega naldaldixa nakldá.”✠

11 Namak, Jateja ni me guiyabaja guagamak atshéñ zhinik janshizhe, sha atshagálde jana tuazhé. Jinake naldakí. Ají múldigabaja mieldeki Jate za alduna ishixaki aldéña sha atshazháne jana, janshizhe tuatshakna, izhoshiña izhokshaldixa✠ zũñmeñka nak.

12 Ne, mieldeki Jateja jian izhoxa guiyaba zũñkabajananeja guagamak atshaldixa za ijanaldiák, Jatek alduna ishakue zũnake ijanazhaldixa. Ai shaldaga ekí sezheklde: “Mieldeki guiyaba jian izhoxa muldetua

✠ 3:7 3.7 Alm 4.12,16 ✠ 3:8 3.8 Gn 12.3 ✠ 3:10 3.10 Dt 27.26

✠ 3:11 3.11 Hab 2.4

guagauxabé atshaldiakna, eñkáñ zhinik izhoxaldixa nakldá.”✧

¹³ Naldatshak ni me guiyabaja guagauxa atsha akzegazháka nakna, aija saldiñga kaldekuañ kaxañ guiyaba tuakue zũngatsé axazũneyatene. Nalgué, Duwe Jesú nauwitsaldí guiyaba tuñguéñ zhinik na guiyaba tuañkaldazháldiamak zũnesabí. Aldéñki nauwitsaldí guiyaba tuwi na kaldixa axaldiya akuaxá. Akze, Jatetshi múldigabak ekí sezheklde: “Mieldeki kaldixa axaldiya akuaxa gualdiák, guiyaba kaxañ tuakue agatsé axeyatenega naldaldixa nakldá.”✧

¹⁴ Duwe Jesúki ekí zũnekualdi, zũnesabinéñ zhinik na, Jateja nauwibama Abaldahám zeñ jañguanamakbeñga, juldiú saná naldagáldekue jiaga zeñ kajañgualdixa. Ekíki saldiñga Duwe alduna kishéñ zhinik za na, Jateja ají Alduna zũngexaldixa zũñmeyanamakga ipanakualdiamak.

Guiyabaki sakí zauñka

¹⁵ Gajakue, ji miñmeyaldikue akldéñga minukaldiamak, káguba atshixa shalda miñmeyaldikue. Mozhua naldi ji ajanashaldixa izhgakualdi izhgabeyatshak, “amak ni atshakuá” izhgabeyaldinik zhinik ni meja akldé ipa, ni kagitamakuazháka naldashá. ¹⁶ Ekibeñga na, Saldiñga netshi Jateja nauwibama Abaldahám, ezua atukua na sakí janshizhe kaxatshaldixa akbene.✧ Ekí ají múldigaba sezhekldeki matshuwi guashiñki “atukuakue” guagazháne.

✧ **3:12** 3.12 Lv 18.5 ✧ **3:13** 3.13 Dt 21.23 ✧ **3:16** 3.16 Gn 12.7

Akze, ezumé shalda na “mitukua” guaklde. Eñki aldénga káguba ikualdal gaxaldixa shalda guashi guaklde naldashá.

¹⁷ Ekí miñmeyaldatshake ekí guashi miñmeñkuge. Jateja axańga nauwibama Abaldahám na izhgakualdi izhogapanane. Ekí izhgakualdi izhogapanguenik, 430 kagi zegueni✧ zhinik nauwibama Muesék jian izhoxa guiyaba axabajaneja, nauwibama Abaldahám janshizhe axatshaldixa akbeji e na izhgakualdi izhonaneki, ni nauwa nuxaki akzaldaksanshazháka nakldá.

¹⁸ Azhi janshizhe zuñkatshaldixa guaklde ipanexañki guiyabaja guagamak atshakue guashińki, ake, janshizhe zuñkatshaldixa guakldéń zhinik ipanańkalde naldazháka naldataldé. Ne Jateja nauwibama Abaldahám éegaba guań jańgui na janshizhe axatshaldixa akbenalguéń zhinik amak axatshane naldashá.✧

¹⁹ Guake, ¿Jateja jinak shi guiyaba nauwibama Muesék zuñkabajane na? Eñkán zhinik guana, kágubakue sha atshiji, iyajuldunaté nuka kezhgastuńshaldiamak. Jateja nauwibama Abaldahám ezua atukua zunekualdal zuńgakaxaldixa akbenane gagagá noguéń za na, guiyabaki zuńsanexaldixa zuñkabajanane. Guatshak Jateja nauwibama Muesék guiyaba agegatshak, ezua aldéń guaklde uldeńkak zhinik guiyaba agaskaitshińguenik, nauwibamaja zhiniki kágubakuek kagaskaitshane.✧ ²⁰ Ekí ne, Jateja nauwibama Abaldahám janshizhe axatshaldixa akbeyatshak, ezua múldigaba

✧ **3:17** 3.17 Ex 12.40 ✧ **3:18** 3.18 Alm 4.14 ✧ **3:19** 3.19 Alm 5.13,20

agaskaítshíxak zhíník akbéyazhá. Jínake naldakí. Saldínga netshí Jatekí ezúamé izhogakna[☆] aldénga sakí axatshaldíxa akbéne nak.

²¹ Guatshak, ¿Jateja guiyaba nauwíbama Muesék zũnkabajaneja, janshizhe zũnkatshaldíxa guakldanekí itamakualdíxa shí agená? Naldagálde. Akze, guiyabak zhíník izhoshínga izhonazũnaka guashíñkí, ake, aija guagamak katshatshak zhíník na Jatekí janshizhe, sha atshazháñkalde jana zũnatuataldé.

²² Naldatshak, Jatetshí múldígaba sezhekldeja ekí guaka: Saldínga saná nahauxa sha atsha zũnsanegatshakna, etshí nashíkue kizhogakna guiyabaja guagamak atshazhánazũnaka. Aí zhíník na, Duwe Jesú namak kajañguxakuañ za na zũnekuanamak alduna kishéñ zhíník Jateja janshizhe zũnkatshaldíxa zũnmeyanamak zũnkatshíxaga nzha.

²³ Guatshak Duwe Jesú nagagá nogueña guiyabakí numañ zũnatualdíamak zũnabexane jana zũnaldokshane. Ekí zũnaldokshínga, Jateja Asukuák zũnekuane alduna kishéñ na guiyabak zũnebesanshaka mu zũngisekuane. ²⁴ Akze, Duwe Jesú nagagá nogueña guiyabakí numañ zũnatuwiña, Duwe nagatshak e nugéñ zũnauldaxaldíamak zũnkizhone. Ekíkí Duwe alduna kishéñ zhíník na Jateja sha atshazháñkalde jana, janshizhe zũnatualdíamak. ²⁵ Akna, au Duwe Jesú zũnekualdíamak alduna kishéñ

☆ 3:20 3.20 Dt 6.4

zhinik na, guiyabaki akldé numañ z̄natuwi z̄ñsanegakue naldaksá guane nakldá.

Jatetshi sukuakue kaldé

²⁶ Guatshak maiñ Duwe Jesú Z̄nekualka alduna mishatshak zhinik na, Jateja ají sukuakue giemi mimaldekshanegaba miné. ²⁷ Akze, mieldeke Duwe ipanamine miyawatuñshaldiamak nik mimajaukshaneki zhakuá abisa itshualdiyakuamak Duwe jana izhogapanamine. ²⁸ Aldéñ ipanaminekuañki askimimé jana nekbinéñ zhinik na, Jatejañki zhualduxañgaba miñzé mimatuwi zhinik na, ezuañki juldiú saná azhi ezuañki axautshi saná, ezuañki nashi axautshi jiba axatshixakue azhi sáñkaldakue, ezuañki munzhi azhi ezuañki sigí mimatuazhé. ²⁹ Akna, saldiñga Duwetshi nekbinekuañki nauwibama Abaldahám shtukuakuega nekbine. Ai zhinik na, Jateja nauwibamak bieni jana janshizhe axatshaldixa akbeneki maiñ jiaga mipanaldixa nzha.✧

4

¹ Guatshak akldé minukaldiamak, káguba ekí ajanashamak miñmeyaldikue. Ezua sukua ajate shuigatshak saldiñga bieni axabajane ipanaldixa naldatshak, sukuaga nahéñgaki axautshija numañ tuwi, ají bieni jiaga agatualdixa. Akna atema negagáñgaki nashi janañga nuxa izhoxaldixa. ² Ekí axautshikueja sukua numañ tuwi, ají bieni agatuwiñga, ajateja jañguanaldiéñ zegatshak za

✧ 3:29 3.29 Alm 4.13; 8.17

na, aldéñgaba ipanaldinik numañ izhghatuakuká gualdixa. ³ Ekibeñga na, Duwe Jesú zunekualdagá nogueñgaki, nasuñ sukua jana nuxa izhoñkalde nak, jai kagike mielde atshá makuatshak jika naldakuauxabé naldaldiamake atsha zuñsaneshi na, etshi nashi nuxa zhekuañkaldane.

⁴ Ne Jateja Asukuá zuñgakaxaldixa janaktungalguéñ ldiuwañ zegatshake, Duwe Jesú jai kagik munzhik zhinik kuká. Amak kukatshakna, guiyabaja juldiú saná aksanegamakga aksanegatshak amak atshakuega agatsane. ⁵ Ekí Jateja Asukuá gagatshak, guiyaba za zuñsaneshi, etshi nashi kizhoguéñ zunesabiyatshak zunebesanshaldiamak zuñgakaxane. Ekíki ají sukuakue giemi zunaldekshane izhogakualdiamak. ⁶ Akze, nasuñ ají sukuakue giemi zunaldekshá guanéñ zhinik ají Alduna, Asukuá na izhonega, nauwiji aldunaldi izhoxaldiamak zuñgene. Ai Aldunak zhinik na, nasuñ Saldiñga netshi Jatega, “Abba,* Najaté” zunaldekshixa. ⁷ Akna, kaigaki axautshitshi nashi izhoxaldazuñsá gakuatshakna, Jatetshi sukuakue giemi nekalde. Ekí kizhogakna, Jateja bieni zuñgeshi jana, matshuwi janshizhe zuñkatshaldixa zuñmeyanamakga zuñgexaldixa nakldá.✧

Galdasíaxa zaldakue kejani izhone

---

* **4:6** 4.6 Mlk 14.36; Alm 8.15. “Abba”ki ebeldeyuk ezua sukuaaja ajate muldetua izhgajañguxa axaldegakldegamak. ✧ **4:7** 4.5-7 Alm 8.15-17

8 Guatshak axañgaki maiñ Saldiñga netshi Jate “me ne” miñsúñga nogueñgaki, ji akilz-abiyaldixa ishkiyatenekue Jate jana akzé naldazhékue jiaga miyaxazauwatshakna etshi nashi nuxa zhekuaminane. 9 Ne kaiga zúnake Jate “me ne” miñwashék guane. Akze, namak guaxaldáki, aldéñ zhinik na “me miné” akualdi minuka. Ekí nakna ¿sakí zhinik shi mokue kágubaja nuxa janaktune, mielde atshá maku-atshak nuxa jika naldakuauxabé naldaldiamak miyatshaldixa itshanabinók? Ai atsháki kama axaldaldagálde nak miñgaunegazháka. ¿Azhi mokue ai miñsaneshi, aitshi nashi mizhoxaldixa shi mitshán?✧ 10 Ekí miñneshi na, ji niuwañ, ji saxak, ji bual za sakí atshakue kágubakueja guagamak maiñ jiaga miyatshixa. 11 Ekí mizhekualdatshakna: “¿Ake, axesé nuxa kama ilshiji Duwe shalda shi miñkaldiyanuge ne?” minjani ni izhokú.

12 Gajakue, ekí miñgakuañnexaldikue: Nas guiyabatshi nashi izhoxaldaksá guanugamakga na, maiñ jiaga ekíga izhogakue. Akze, maiñ na izhogatogukuéñ, guiyabatshi nashi isúñ minoguake, nas jiaga mimijanameñga izhonuge. Atshak maiñki naxatshakuamak za naxatshiji mizhekualguák sha nakuazhámine. 13 Atshake se nakzegakí noguéñ na, kasak Duwe Jesú zúnekuane shalda miñmeyal miñkabizhanuge miñkualkuge. 14 Ekí nakzegatoguéñ jibañ miñzukualdatshak jiaga aguáñ nezhashi, miñgajué nezhokshazhámine. Ne Duwe Jesú naldiñga azhi Jateja guaklde

---

✧ 4:9 4.9 Kls 2.8,20

uldeñkaga ipanamiñnegamakga muldetua nazipanamine. ¹⁵ Akze, atshake zeñ miñneshi minepanatshakna, maiñ shalda ekí guakldaka: Ji nagajuezhauxa nageshi na, mimijí uba jiaga nageminaka guashiñki, nagé zalda atshaminaka minshanka nane. Ne, ¿sakí zhinik kaigaki ekíga zeñ miñnegaksá shi gu? ¹⁶ ¿Namaklde miñmeñkuge shalda shi miñguldiñkú?

¹⁷ Guatshak naldagálde shi miñkaldixakuejañki kauwijanamé mijañgualdiamak zuxaita minjani na, miñgaunekldana kakzeshi jana miñgasanegatshak, janshizhe miñkajanashaldiamak miñgasanegazhé. Ne, kauwizhéñ za kaxabaldeshi kagapa mineyatshak, nasuñki zuñkabal dexabiñsáni minazuñgajuezhaldiamak na ekí miñgasaneka. ¹⁸ Guatshak, mieldeki namak shi miñkaldiyaldiamake zuxaita minjani, miñsanekldana kakzegatshak, eñki kakzegakuamak kakzegaka. Akna nas maiñ na izhogatoxaldatshak za na ekí kakzegagábaki, ekí zañga kakzegakue. ¹⁹ Maiñki nasukuákue jana mimajañgugakna, Duwe Jesú janamé naldagá minoxaldieñgaki amak mizhekualdaldiamak minjani izhoxalga noxaldikue. Aiki munzhi somája mugatogatshak, jibañ akzeshi jiaktuamakbé nakzeshi minjankuge. ²⁰ Akze, “jinakga ni ekí mizhók” muldetua nagajienakí. Akna naski maiñ nañga izhokldana nzhakzék. Ekíki zhuabuán iyaté xaldek sakí miñnegatuka

✧ 4:19 4.19 Alm 8.29; 2Kt 3.18; Plp 3.10

muldetua mimaldukaldatshakna, sakí
miñmeyakue nakualdaldiamak.

Agál, Salda na mozhua jiúñgulda

²¹ Guatshak maiñ guiyaba miñsanegakue mijañguxakuek ¿nauwibama Mueséja guiyaba gauwanek sakí guaka miñsúñ shi na? ²² Ekí sezheklde: Nauwibama Abaldahám mozhua sigí sukue axaldekklde. Ezuañki aldéñ áxaldek me izhuka Agáltshi,† ezuañki áxaldek me izhogazhé, asewá giemi Saldatshi,‡ axaldekklde. ²³ Guatshak munzhi áxaldek me izhukaki kágubaja jañguanalgumak§ nuxa sukua axaldekklde. Ne munzhi áxaldek me izhogazhé zunake Jateja somá axaldexaldixa akbenalguéñ* zhinik asukuá axaldekklde.

²⁴ Akna, ai mozhua munzhikueki Jateja ají negakualdiamake e na ishkualdi izhoxa jiúñgulda mozhua zñgene jana zunatuñshixa. Kasaklde jiúñguldaki munzhi Agál, eñki guinue Sinahíxa zunatuñshixa. Akze, guinue Sinahíxaki nauwibamaja guiyaba jian izhoxa ipananeñka. Agálki asukuá nañga nashi áxaldek me izhonamak guiyabaja za nauwisanákue kaksaneshi na, ejañga kaxaldék me guane

---

† **4:22** 4.22 Gn 16.15. Agáltshi asukuá Ismayél axezhuka. Agálki Abaldahámntshi asewá Saldatshi nashi nuxa izhone. ‡ **4:22** 4.22 Gn 21.2-3. Asewá Saldatshi asukuá Isák axezhuka. § **4:23** 4.23 Gn 16.1-4. Jateja Saldak somá axaldexaldixa akbene nalgué, axañga amak axaldegakí nalguaque, ají nashi Agál zhinik somá axaldexaldiamak janaktú. * **4:23** 4.23 Gn 18.10. Saldaki somá axaldegazhákldegamakga somá axaldegaka jiaga naldaksá giemi guane noguéñ, Jateja “somá mixaldexaldixa nzha” akbeyá.

izhukakue. ²⁵ Agálki ekí Aldabiáxa zalda guíne Sinahí zúnatuñshatshak, ai guíneuxaga na kaiga zalda kuíbuldu Jeldusaldéñ jiaga zúnatuñshíxa. Jinake naldakí. Jeldusaldéñ zhekuekueki guiyabaja za kaksanegéñ zhinik na guiyabaja káxaldek me ashekue nak.

²⁶ Ne, Jeldusaldéñ jékaldaxa zaldaki jiúñgulda abisa jana ne zúnatuñshíxa. Aiga na, munzhi Salda asukuá na káxaldek me izhogazhékue. Akna nasuñ Duwe ipanañkaldekuañ aldunaldiñki ají sukuakue kaldé. ²⁷ Ai shaldaga ekí sezheklde:

“Munzhi, ma somá mixaldegashákak, uldax-abáldek

zuxaita zeñ shi mikldeshí.

Ma, somá mabugagáldek

zeñ mikldeshi jaldáñ negwá.

Jinake naldakí. Munzhi sigí axaldekue guashiñki ma somá mixaldegashákak, mihezua mikzekák

akldé somá mixaldexaldíxa nak.”☆

²⁸ Gajakue, Jateja Salda somá axaldexaldíxa akbenalguamak asukuá Isák kukanamakbe, Jateja sakí zũñkatshaldíxa zũñmenamak ajíkue zũnaldekshane.☆

²⁹ Guatshak sukua kágubaja jañguanaluamak kukanejañki sukua Jatetshi Aldunajañga kukshane sha guí izhone.☆ Ekibeñga kaiga jiaga guiyabaja za kaksanekakueki Duwetshi nekaldekuañ sha zúnakuxakue naldashá. ³⁰ Ai shalda ¿Jatetshi múldigabak sakí sezheklde shi na? “Munzhi áxaldek me izhuka, asukuá nañga juk zhinik

☆ **4:27** 4.27 Is 54.1 ☆ **4:28** 4.28 Alm 9.7; Ga 3.29 ☆ **4:29** 4.29

Gn 21.9

kakzuxaitshá guwá. Akze, munzhi áxaldek me izhukatshi asukuága, munzhi áxaldek me izhogazhétshi asukuá nañga bieni ipanazhíta nzha.”† 31 Gaja, Duwe ipanaminekuañ, nasuñ munzhi áxaldek me izhukatshi sukuakue jana naldaldazũnsá gui na, munzhi áxaldek me izhogazhétshi sukuakue jana nek guãñkalde nakldá.‡

5

Duweja guiyaba zũnsanegaksánsha

¹ Akze namak, Duwe Jesújañki, zũñkaldek me izhoxañkaldazhaldíamak zũnajañgui na, zũnekualdatshak guiyabatshi nashi kizhogué ek zũnebesanshá. Ekí mimebesanshane nakna, ijuldú naldakí amak za izhoshi na, mokue guiyaba miñsanexaldíamak, etshi nashi ldexa ni nauwa itshanabináldi.✧

² Ji miñmeyaldikue muldetua nukaté minoxaldí: Maiñ Jateja janshizhe mimatualdiamake juldiúkue nauwa abeñguamak miyabeñgualdiák, ake, Duwe Jesú minkuane namak mijañguatshak axesé nuxa mizgualdixa.

³ Mokue ekíga miñmeyaldikue: Mieldeke

---

† 4:30 4.30 Gn 21.10. Ekí zũñmeyatshak ekí guashi naldaka. Mieldeki guiyabaja guagauxa za atshál noxaldixa itshanaldiák, aitshi nashi izhoxaldixa nak, Jatetshi bieni ipanazhaldixa.

‡ 4:31 4.31 Ekí zũñmeyatshak ekí guashi naldaka. Munzhi nashitshi sukua áxaldek me izhogamakga na, guiyabaja áxaldek me izhukakueki guiyaba amak axatshakue. Ne munzhi áxaldek me izhogazhétshi sukua jana kaldekuañki, Jateja éegaba guañ zũnajañgui Asukuák zhinik zũnekuane kajañguxakue. ✧ 5:1 5.1 Jñ 8.32-36

Jateja janshizhe tualdiamake “janshibeñga ni nabeñgualdí” mijañgualdiák, ake, guiyabaja guagauxa atshakue miñgatsaldaldixa. ⁴ Akze, mieldeke Jateja janshizhe, sha atshabíne jana mimatualdiamake guiyabaja guagauxa atshakue kama milshaldiák, Duwe Jesúk agajué mizhekualdaldixa. Ekíga na, Jateki éegaba guañ zúnajañgui zúnekuane ipani izhoxalga nogasúñ miñzeka naldaldixa.

⁵ Ekí ne, nasúñki Duwe alduna kishéñ zhinik na Jatetshi Aldunaja “Jateki janshizhe, sha atshazháñkalde jana zúnatualdixaga shakldá” zúnajañgushatshak egaba jiaktuwi kizhuka. ⁶ Akze, Duwe Jesú Zúnekualkaja ají giemikue ishkualdi nogakualdiamake juldiú saná nauwa abeñguamak abeñguáñkalde, azhi abeñguazháñkalde akzé tuagábaki, aldéñ alduna ishiji kizhogéñ zhinik Jate, kágubakue kezhgajañgui kizhuka zúnake akzé tuñka nakldá.

⁷ Maiñ aldunaldi muldetua guildeshi nitshixabinogueñki, ¿me naldagálde mimajañgushatshak shi namaklde shizhiyak zhinik mimejuldukshatogú? ⁸ Ni mitsák Jate ají giemikue minaldaldiamak mimezhgakuxanega ekí mimajañgushazháka naldashá. ⁹ Akze, jika galdune* janshagatsek nauwa akjiu makuatshak saldiñga galduñguamakbeñga na, naldagálde shizhiya nauwamé shi mizhiyatshak matshuwi kejuldukshaka nakldá.✧
¹⁰ Guatshak maiñki nauwijí Sáñkalda Duwe

* 5:9 5.9 “levadura” ✧ 5:9 5.9 1Kt 5.6

Jesútshi nekbinéñ zhinik na, “namak shi miñkaldíyanugek ijuldunabínaldíxa shakldá” minakué. Ne me naldaldíxa mizek mozhua mozhua miñnekshatukakueki Jateja guiyaba katuñshaldíxa nzha.

¹¹ Gajakue, nas jiaga Duwe ipananeke nasaná juldiúkue abúa nauwa abeñguamak abeñguakue kagatsé shizhiyatónakuashíñki, sha nakuakí naldataldé. Akze, Duwe Jesú nauwítsaldí kaldíxa shuane shalda za na zúnekualdaka shizhiyagábaki, abeñguakue shizhiyatónakuashíñki nasanákuek kag-
uldíyazhánaka. ¹² Ne naldagálde shi miñkaldíxakue, maiñ jiaga juldiú saná nauwa abeñguamak abeñguakue miñsanekakuek, kauwizhéñgaba auxaga abeñguá† shi akuí.

¹³ Gajakue, maiñ zúnake Jateja guiyaba za miñkaldek me izhoxabínaldíamak mimezhgakuxane. Ne e miñkaldek me izhoxabiñsá guane shalda “sha atshindana nakzekaja naksanegamak atshanaka nakldá” itshanagábaki, ajañgui zhinik ataba atabañ ishkazauwi za mizhekualdaldí.✧ ¹⁴ Jinak ekí miñmeyakí. Jateja saldiñga guiyaba nauwíbama Muesék zúñkabajanauxa, ezuañgaba me nek guane ekí zúñmeñka: “Maiñ axaldáñ mitsá miyajañguxa nake, kágubakue amaga mizhgajañgualdí.”✧ ¹⁵ Naldatshak numañ miyatualdí. Maiñgaba akaji miñguxá jana nalda izhguashi, aguáñ izhbashi mual akualga

† **5:12** 5.12 Ekí guagatshake ekí guashi naldaka. Naldagálde shizhixakueki Duwe ipananeke agajué giemi izhogakue.

✧ **5:13** 5.13 Mt 20.26 ✧ **5:14** 5.14 Lv 19.18; Alm 13.8-10

minoxaldiák, maiñgabaga nuk zhikldañgasha miñgualdixa naldashá.

Jatetshi Alduna za zũñsanegakue

¹⁶ Akna ekí miñmeyaldikue: Jatetshi Alduna za na miñsanegakue itshani mizhekualdaldí. Ekí mizhekualdaldíák, sha atshindana miñzeká miñsanegamak atshabináldixa. ¹⁷ Akze, sha atshindana zũñzekaja sakí atshakue zũnajañgui zũñsanegatshak, jiak Jatetshi Aldunajañki ekí atshakue zũnajañguazháldi na aik zũnagubishi mual zũñzukuxa. Ekíga na, Jatetshi Aldunaja sakí atshakue zũnajañgui zũñsanegatshak, jiak sha atshindana zũñzekajañki ekí atshakue zũnajañguazháldi na aik zũnagubishi mual zũñzukuxa. Ekí sha sha zũñsanegatshak izhguabiji na, atshuake jian atshindana miñzegatshak atshazháminaka tuashibiná.✧

¹⁸ Guatshak Jatetshi Alduna miñsanexaldiák zũnake, guiyaba miñsanexaldiamak juezhaksá gualdixa naldashá.✧

¹⁹ Ekí ne, mieldekueki sha atshindana kakzekája kaksanegatshakna, sha atsha tu guashi me ekí ajanashál ashekue: Alduna nusagatse za ajañguxakue, kauwisewá naldagálde na askuildekakue, kauwíj abuá na ajanashasũñzamak ajanashixakue, ²⁰ ji akiyalzabiyaldixa ishkiyatene akldé agazukuxakue, awaldintik atshixakue, izhguldiñkakue, múldigaba izhgasashixakue, mauldí zhikbeñkakue, zũxaitsha itsaulkakue, axaldáñ akzé izhoxa za niñkakue, mezhgajuekuakuekue,

✧ 5:17 5.17 Alm 7.15-23 ✧ 5:18 5.18 Alm 6.14; 8.14

zhuaiana akldékagaba za ishkalbaldeshi izhukakue, ²¹ saldiñga kauwíj naldakuegaba ijankakue, zúxaitsha stukakue, pita guxakue. Ekí ajanashatshak azhinik akldé sha ajanashál jiaga ashekuekue. Ekí sha atshál zhekuekue ishkaldukaldiamak miñmeñkugamakga mokue ekí miñmeyaldikue: Mieldekue ekí ajanashalga ashekualdaldiák, Jateja aldéñ sanegéñka kajaldukshazháldixa nakldá.

²² Ekí ne, Jatetshi Alduna zúñsanekakuañ zúnake kaldi kalwé zheñguamakbé, aldéñ ekí zúnezhokshixa: Axautshikue izhgajañgui, zeñ zúñneshi, aldunaldi señgaba zúñzeshi, axautshikue sakígaba ajanashatshak jiaga abeti, kágubakuek janshizhe kaxatshiji, juañ akzaldi za kaxatshiji, alduna zúneyashakldegamak za kizhuka. ²³ Aguáñ zhikzukui, axaldáñ zhiksaneshi kizhuka. Ekí izhoxaga guiyabaja ekí izhogasé guagazhé nakldá.

²⁴ Guatshak, Duwetshi nekaldekuañki “Duwe Jesú kaldixa axaldiya akuaxanamakga, axaldáñ sakí izhokldana nakzeká, sha atshindana nakzekaki guaxa guanuge nak, aikue naksanegaksá guane shakldá” kitshankakue. ²⁵ Akze, Jatetshi Alduna abisajañ zúnakuksane nakna, e zúñsanegamak za kuizizhoshí. ²⁶ Ekí kizhogatshak nasuñgabaki zúñzá naldazháuxa zúñzé itshanagába, ni ataba atabañ ilzaulshagába, ni mauldí izhguanagába kuizizhoshí.

6

✧ 5:24 5.24 Alm 6.3-14; Ga 2.20; 6.14

Duwe ipananekuegaba izhgaunegakue

¹ Gajakue, ezuak Duwe ipanaminekuañ sha atshiji akjienane mitualdiake, maiñ Jatetshi Alduna akldé miñsanekakuek, múldigaba juañ akzaldi aksaneshi, izhgaldakshakue miñgatsé.✧ Amak aksanexabinoxaldiéñ, maiñ jiaga ekíga ijuldandana miñzegazháldiamak be minoxaldí. ² Maiñgaba jibañ miñgatseshi jie miñzexaldiák, ai jibañ miñzeka ishkuldeji, izhgaunegakue. Ekí miyatshaldiakna, Duwe Jesú mimajañguamak miyatshaldixa nzha.

³ Mieldeki akzá naldazháuxa akzé itshanaldiák, axaldáñga naldagálde nuxa namak ne zhikldekshixa. ⁴ Ne ezuak minahauxa sakí atshabinuka muldetua zhikzuziyakue. Ekíki axautshi na izhguaja naldakí janshibeñgaba atshabinuka miyatualdiák, axaldáñga zeñ mitshanaldiamak. ⁵ Jinake ekí miñmeyakí. Ezuak ezuak sakí izhogakue, ji jiba atshakue miñgatsé nake, amak atshakue miñgatsé nak.

⁶ Guatshak maiñ Jatetshi múldigaba shagitiyabinukakue, shi miñkaldixakue miyagaunexaldiamak ji miñkaldauxa zhinik nauwa izhgegakue miñgatsé nzha.

⁷ Saldiñga netshi Jatega ni meja ijokldek akzegazháka nak, naldagálde nuxa ne jian akzukuaminaka axaldáñga naldagálde zhikldekshabináldi. Akze, ji nigakualdiák, aiga neklde gugakuamakbeñga na, sakí kizhoxaldiake Jateja auxabeñga zuñkatshaldixa.✧ ⁸ Ekí nakna, mieldeki sha atshindana akzekak akldunamak

✧ **6:1** 6.1 Mt 18.15; St 5.19-20 ✧ **6:7** 6.7 Pr 22.8; Os 8.7

za izhoxaldiák, ai akzekajañga guiyaba tu za nogakueñka uldeyaldixa. Ekí ne, mieldeki Jatetshi Aldunak akldunamak izhoxaldiák zúnake, ejañga jékaldaxa izhoshiñga izhokshataná nzha. ✧ ⁹ Akna zũngusanáaki, janshizhe atshalga za kuizizhoshí. Akze, abá naldakí amak janshizhe atshalga nogakualdiakna, Nauwijateja aldéñga janaktunaldiéñ ldiuwañ zegatshake, ekí izhoñkalde shaldaki janshizhe zũñkatshaldixa. ✧ ¹⁰ Ekí nakna mitsake saldiñga nekue janshizhe kaxatshanazúnaka katuatshak amak kuizaxatshijí. Ne, nauwijanamé Duwe ipananekue miñgaki akldéñga janshizhe kaxatshakue naldaldixa nzha.

Aldiwe kakbene

¹¹ Jalde kalta asuxake naxáuxaldak* naldi muldetua tundana agatsaldi miñgitsuñgualdikue.

¹² Ezuakueki kauwisaná juldiúkueja janshibé atshixá kawatualdiamak nuxa na, maiñ jiaga kauwizhéñ abeñguamak abeñguakue miñgasaneka. Azhi kauwizhéñki Duwe Jesú nauwitsaldí kaldixa axaldi shuanéñ zhinik za zúnekualdaka ne shi miñkaldiyánaldíñki sha kakuaka nak, sha kakuazháldiamak abeñguakue miñgasaneka.

¹³ Naldatshak ekueki guiyabaja abeñguakue guagamak kauwiji abuák abeñguanekue aldaldatshak, guiyabaja guagauxa amak

---

✧ **6:8** 6.8 Ga 5.19-25 ✧ **6:9** 6.9 2Ts 3.13 * **6:11** 6.11 1Kt 16.21. Pábuldu jalde kalta ají káuxaldak naldi gauwazhá, ezuk gaushane naldatshak múldigabaki ajíga.

ajanashazhékue. Ekí ashekualdatshak jiaga, abeñguakue miñgasaneka. Ekíki kauwizhéñ miñgasanekldamak abuák abeñguamine shalda sekuazhigashaldiamak.

¹⁴ Ne nas niñkauwañki nauwíjÍ Sáñkalda Duwe Jesú nauwitsaldí kaldíxa axaldí shuane shalda za sekuazhikshanaka jañgui na, axautshi shaldaga sekuazhikshasúñ nzhakzék. Ekí natsaldí shuanéñ zhinik na, e ipanazhánekueja ji akldé akzé ajañguxa, nabualki akzaldazhé jañguge. Ekíga na, nas ji akldé akzé jañguge, kauwibualki akzaldazhé ajañguxa. ¹⁵ Akze, nasaná juldiú abeñguamak abeñguañkalde, azhi abeñguazháñkalde Jate bualga akzé tuazhé ne, aldunaldi abisajañ kukáñkalde za na akzé tuñka.✧ ¹⁶ Miñmenugamak mizhekualdaldíak, Jateja Isayélkue ají naldaldíxa izhgakuxanamakga ajíkueke, aldénga atemajañ guañ mimajañgui, muldetua aldunaxa señgaba miñzukui shi mimezhokshí.

¹⁷ Kaíga zhiniki ni me akldé kaxa naxaldiyazháldi. Akbiñgaki Duwe Jesú jiba axatshikuge shalda nakiyasalshaneki, suwí naxaldínga nogák.

¹⁸ Gaja, Duwe ipanaminekuañ ezuak minauxa aldunaxa nauwíjÍ Sáñkalda Duwe Jesúki atemajañ éegaba guañ mimajañgualga shi noshi. Ekíga shi naldí.

✧ **6:15** 6.15 Jñ 3.3-7; 2Kt 5.17

xxx

Jatetshi múldigaba
Kogi: Jatetshi múldigaba New Testament

copyright © 2015 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kogi)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

7c5b6db6-c9a4-56c8-a822-4345cd7bafc0